

Voor u ligt de eerste editie van de wijkkrant remise Scheveningen. De tramremise op het Harstenhoekplein wordt binnen twee jaar verbouwd om geschikt te maken voor de verschillende typen trams die HTM heeft rijden en de nieuwe trams die over enkele jaren binnenkomen. Ook de tramrails in de Harstenhoekstraat worden dan vervangen. HTM vindt het belangrijk om de omwonenden, u als buur, al in een vroeg stadium hierover te informeren en te betrekken bij alles wat er aan voorbereidingen in de buurt plaatsvindt. Daar hebben we onder andere deze krant voor in het leven geroepen.

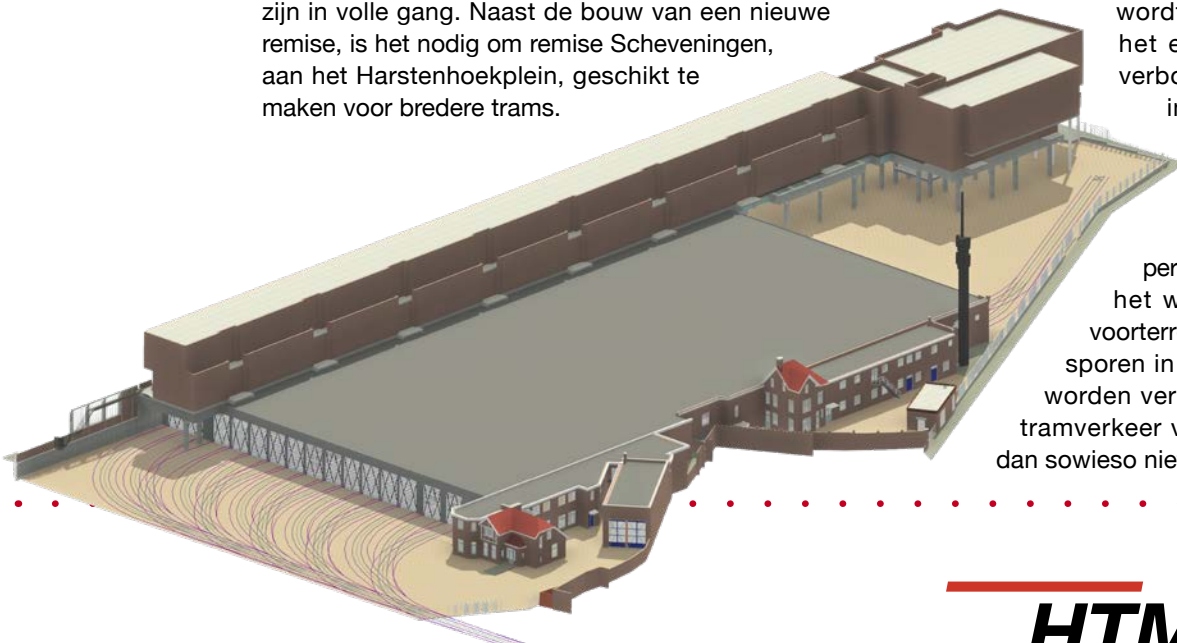
Wijkkrant remise Scheveningen

Waarom wordt de remise verbouwd?

De rood-beige tram van HTM, de GTL, is aan het einde van zijn levensduur. De voor Den Haag zo vertrouwde tram rijdt nu al een stuk minder dan voorheen, maar zal de komende jaren helemaal uit het straatbeeld verdwijnen. HTM gaat nieuwe trams bestellen, met een lagere instap en een grotere capaciteit. De verwachting is dat deze in 2026 worden geleverd

Eén van de belangrijkste zaken die voor die tijd geregeld moeten zijn, is de stalling van de nieuwe trams. HTM is samen met de gemeente Den Haag bezig om een nieuwe remise te realiseren op het GAVI-terrein, naast het Prins Clausplein, op het grensgebied van Den Haag Ypenburg en Nootdorp. De voorbereidingen zijn in volle gang. Naast de bouw van een nieuwe remise, is het nodig om remise Scheveningen, aan het Harstenhoekplein, geschikt te maken voor bredere trams.

Onze opdrachtgever, Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) heeft ons daarom opdracht gegeven een voorlopig ontwerp te maken. Hiervoor zijn verschillende varianten uitgewerkt, van gedeeltelijke renovaties tot het compleet afbreken en opnieuw opbouwen van deze remise. Uiteindelijk is gekozen voor het meest haalbare en toekomstbestendige plan. In dat plan gaat remise Scheveningen ruimte bieden aan minimaal 36 brede trams. De bestaande stallingshal wordt gedeeltelijk vernieuwd en de deuren, waar de hal in het verleden mee afgesloten werden, worden teruggebracht conform de huidige milieueisen voor energie en geluid. Ook het onderhoud van bestaande bouw (kantoren etc.) wordt meegenomen. Zoals het er nu uitziet, start de verbouwing op zijn vroegst in januari 2024. Om de verbouwing van de remise mogelijk te maken, wordt deze tijdens de verbouwingsperiode niet gebruikt. Zowel het wisselcomplex op het voorterrein, als de in- en uitruksporen in de Harstenhoekstraat worden vervangen, waardoor het tramverkeer van en naar de remise dan sowieso niet mogelijk is.

Een remise die past in deze tijd

De daadwerkelijk verbouwing van remise Scheveningen laat nog even op zich wachten. Maar de voorbereidingen zijn al wel een tijd in volle gang. Nu nog vooral op papier, maar straks meer en meer zichtbaar. Hoe gaan de werkzaamheden eruit zien en wat kunnen omwonenden verwachten? We laten projectleider Pieter Meere van HTM aan het woord.

“Het project bestaat uit het aanpassen van de remise Scheveningen en de in- en uitrukroutes, zodat ze geschikt zijn voor nieuwe, bredere trams. Maar natuurlijk steken we het geheel ook meteen in een duurzamer jasje, dat past bij deze tijd. Het aanzicht zal overigens niet erg veranderen. Verwacht geen strakke, moderne vormgeving. De verschillende gebouwen/kantoren zoals ze er nu staan, staan er dan nog. Maar wel weer een stuk netter.”

“We kunnen niet alles tegen gaan, maar het gaat beter worden dan het nu is.”

Wat gaat de buurt hiervan merken?

“Ik verwacht dat de omwonenden een jaar tot anderhalf jaar allerlei soorten bouwgeluiden horen. Dat kan wel eens vervelend zijn, maar we doen er alles aan om de overlast hiervan te beperken. Het geluid van de bouw komt in de plaats van het geluid van de trams, want die rijden niet tijdens de verbouwing.”

Daarover gesproken, wordt er iets verbeterd aan de demping van trangeluid en trillingen?

“Zéker, de tramhal zal weer uitgerust worden met deuren. Dat zal met name 's nachts verschil maken. Maar ik verwacht ook een verbetering bij de in- en uitruksporen in de Harstenhoekstraat. Omdat de

trams daar dicht op de huizen voorbij komen, geldt daar al jaren een snelheidsbeperking. Maar dan nog ontvangen we daar regelmatig klachten over overlast. Doordat we hier nu de sporen gaan vervangen, kunnen we de manier waarop ze in de straat liggen aanpassen. En kiezen we voor de manier die geluid en trillingen het beste kan dempen. We kunnen niet alles tegen gaan, maar het gaat beter worden dan het nu is.”

Zijn er meer voordelen voor de omgeving?

“Het tramspoor in de Harstenhoekweg verdwijnt. Doordat we straks alleen nog maar met trams rijden die in twee richtingen kunnen rijden, is het niet meer nodig om achteruit, vanaf de Harstenhoekweg naar de remise te rijden. Dat voorkomt hinderlijke opstoppingen en is een verbetering van de verkeersveiligheid op die locatie. De gemeente Den Haag kan hierdoor het Harstenhoekplein herinrichten.”

Waarom is er gekozen voor een verbouwing en niet voor een verplaatsing?

“Op een andere locatie in Den Haag staat een nieuwe remise in de planning. Maar die biedt niet voldoende ruimte voor al onze trams. De remise Scheveningen blijft daarom ook in gebruik en wordt voor de nieuwe, brede trams aangepast. Deze remise is voor HTM en haar reizigers onmisbaar vanwege de ligging, met de vele tramlijnen die hier in de buurt rijden en omdat het één van de drukste bestemmingen en evenementlocaties van Den Haag is.”

Meten is weten

Onderzoek in Harstenhoekstraat

In februari 2022 is een trilling- en geluidsonderzoek uitgevoerd in de Harstenhoekstraat. Hier liggen de zogenoemde in- en uitruksporen die worden gebruikt voor het overbrengen van de trams van en naar de remise. Deze sporen zijn na jarenlang intensief gebruik aan vervanging toe.

Met het uitgevoerde onderzoek wil HTM vooraf aan de werkzaamheden in kaart brengen wat de huidige geluid- en trillingswaarden zijn van de langsrijdende trams. Zo kunnen wij meer informatie verzamelen over welke aanpassingen er nodig zijn bij de aanleg van de nieuwe rails. Wij weten dat omwonenden regelmatig last ervaren van de trams, met name in de nacht. Wij werken er naar toe dat de nieuwe situatie een verbetering zal zijn van de huidige situatie. Natuurlijk kunnen wij niet alle geluid en trilling van voorbij rijdende trams wegnemen, maar we willen als een goede buur al het mogelijke doen om overlast in uw straat in de toekomst te beperken. Nu de rails toch vervangen moeten worden, is het een mooie kans om hiermee aan de slag te gaan. •

Deze beelden zijn vanuit de testtram genomen. Voor de testdag moest het droog en niet te koud weer zijn.

Onderzoek

Het onderzoek werd uitgevoerd door het ingenieursbureau DGMR. Om de metingen goed uit te kunnen voeren is bij meerdere woningen in de straat meetapparatuur op de gevel aangebracht. Gedurende een hele dag reden er trams in verschillende snelheden voorbij. DGMR gaat deze meetgegevens nu analyseren en omzetten in een advies.

Informatiemiddag
Zaterdag 9 april
van 14.00-16.00 uur

Informatie voor buurtbewoners

Wij kunnen ons voorstellen dat u vragen heeft over de verbouwingsplannen van de remise Scheveningen en de werkzaamheden eromheen. De komende jaren gaan we u regelmatig informeren met deze krant. Maar we vinden het ook belangrijk om omwonenden op andere manieren te betrekken bij de plannen en de input vanuit de buurt te horen.

Op zaterdag 9 april organiseren wij daarom een eerste informatie-middag over dit onderwerp. Deze

inloopmiddag is van 14.00-16.00 uur bij de remise Scheveningen. Aanmelden is niet verplicht, maar wij zouden het wel op prijs stellen als u even laat weten dat u komt via communicatie@htm.nl

Mocht u voor die tijd uw vraag of opmerking kwijt willen, dan kan dit via bovenstaand mailadres of via ons klantcontactcentrum: 0900-4864636 (elke werkdag van 07.00-22.00 uur, za/zo 09.00-22.00 uur, gebruikelijke belkosten).

Tijdlijn

De komende tijd houden we u op de hoogte van de activiteiten rondom de remise en de planning van de werkzaamheden. Met enige zekerheid kunnen we onderstaande activiteiten al met u delen.

Vroegâh

Ook in 1915 was Scheveningen in de zomer de belangrijkste bestemming. Na een dagje Scheveningen wil iedereen tegelijk naar huis en stonden er lange rijen bij de halte voor het Kurhaus.

Deze informatiekrant wordt huis aan huis verspreid in de omgeving van de remise Scheveningen. Deze krant is een uitgave van HTM Personenvervoer NV. Niets uit deze krant mag zonder voorafgaande toestemming van HTM worden gekopieerd.

Tekst en productie: HTM Corporate Communicatie • **Vormgeving:** Olaf Grobben, S-Jeu Vorm en Functie • **Druk:** Oranje van Loon, Den Haag